

Armageddon i Kensington Garden

Adrián Villar Rojas: Today We Reboot the Planet,
till 10 november på Serpentine Sackler Gallery London

Vad händer när konst inte betyder någonting, för någon?

”Så mycket har sagts i dessa dagar om världens undergång och vad som kommer att vara resterna och spåren av människans tid på jorden. Låt oss se vad som kommer därefter.”

Så säger Adrián Villar Rojas om sin utställning ”Today We Reboot The Planet” som visas på Serpentine Sackler Gallery i London.

Denna platsspecifika installation fyller hela galleriet och med tegel, trä, stål, betong och lera har han byggt upp en fossiliserad värld till synes tusentals år efter människans undergång. Rojas leker med begreppet tid och blandar framtidsvisioner med enkla föremål som ett bildäck eller en petflaska som i sitt sammanhang blir till en slags artefakt, ett eko från mänsklig aktivitet.

Villar Rojas jobbar mycket med lera som material och det som möter besökaren i entrén är en afrikansk elefant skala 1:1 kämpandes under ett nedfallande valv och man får känslan av en byggnad sekunderna före kollaps. Allt i lera. Det frusna ögonblicket för tankarna till Pompeij. Plötsligt försvann allt och stelnade till en skulptural stillbild.

På golvet ligger tusentals tegelstenar lagt till ett rödbränt hav och när jag frågar en av guiderna hur många konstnären lagt dit blir svaret 40 000. Alla tagna från ett tegelbruk i Rosario, Argentina som fungerar som ett laboratorium för konstnärliga experiment för Rojas. På tegelbruket använder man sig av de gamla metoderna i tillverkningen. Råmaterial från jorden tillsammans med eld blir tegel och genom Rojas eget val att använda detta ursprungliga material, lera, blir golvet dels en återspeglning av hans eget konstnärskap men också en slags symbolik för Rosario och återgången till det traditionella hantverket. Den väldiga elefanten är modellerad vilket känns nyskapande gammalmodigt i form och avgjutningarnas tidevarv.

Serpentine Sackler Gallery var ursprungligen ett krutmagasin och består av två rum i rummet så att säga. I ett av dessa står det hundratals föremål mestadels gjorda i lera på stora arkivhyllor. Rummet refereras till som ”the Archive”. Ett arkivrum i ett futuristiskt kanske utomjordiskt museum där man landat på planeten jorden och där hittat resterna efter en avlägsen nu utdöd civilisation, människans, och precis som vi monterar fossiler från dinosaurier nu, så har man här satt ihop delar så som man förmodar att de kanske såg ut och hade för syfte.

Dessa monteringar blir ibland helt galna och då dessa framtidens arkeologer inte har några referenser till mänsklig kultur blir det istället till ofrivilligt skulpturala objekt utan direkt användningsområde.

Jag som betraktare leds in i att se vardagliga föremål på ett nytt sätt utan att nödvändigtvis veta eller bry mig om vad t.ex. ett bildäck eller en petflaska egentligen är något. En lite mer pretentiös tolkning skulle kunna vara att jag får betrakta föremålen genom barnets oförstörda ögon, utan kulturella, erfarenhetsmässiga eller känslomässiga referenspunkter och kopplingar till den mänskliga civilisationen. Eller så är jag kanske bara på den här utställningen för stunden en utomjordisk museibesökare som tittar på de nyligt hemkomna fossilerna från utkanten av galaxen från en utdöd planet med spår av liv. Hänger ni med? Nä knappt jag heller...

I ”the Archive” har Rojas också fossiliserat minnen och händelser.

Där ligger fossilen efter Kurt Cobain som är en stark referens och inspiration för

konstnären. Lerkrukor blandas med haj-ägg, kanariefåglar, benen från Michelangelos staty David, plåtburkar, en iPod, kattungar, kokt spagetti i ett betongblock, fiskar, frön, fågelbon, mögel, smycken, bröd, porträttbyster, majscolvar, Jesus, käril med ruttnade vatten där man satt potatis som skjuter iväg sina skott in bland skulpturer, sprucken lera och hundratals andra saker frusna i tiden. Tillsammans med de planterade och ruttnande växterna har också blomflugor och en påtaglig doft av förfall följt med in i utställningen. I en skulptur hittar jag en välmående spindel som vävt sig ett nät.

Jag tycker mig också hitta fossiliserade referenser till Sci-fi filmer, A Space Odysse, Apornas planet, och själva rummets ytterväggar är skulpterade som taget ur en Star Trek-film.

Denna kakafoni av tingestar och virrvarr av monteringar, tolkningar, förruttnelse och förfall blir i sin helhet till ett tyst eko från det förgångna, historien om en kultur, en plats, en civilisation sedan länge bortglömd och dold men också till en resa in i en avlägsen framtid. På det sättet blir denna utställning tidlös.

Text och foto: Herman Lohe
Volym 2013-10-29